

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Історія зарубіжної літератури

обов'язкова

Освітньо-професійна програма **Французько-український переклад та переклад з другої іноземної мови**

Спеціальність: **035 Філологія**

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

факультет іноземних мов

Мова навчання **українська**

Розробник:

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури **Петро Васильович Рихло**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0953595720;

E-mail: p.rychlo@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=783>

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Історія зарубіжної літератури» представляє початковий, перший, етап в розвитку європейських літератур. Даний курс знайомить з розвитком античної літератури, в якій відстежуються сюжети, образи та мотиви, що активно функціонують в різних національних літературах наступних епох. Студенти матимуть змогу познайомитись зі сформованими за античних часів жанрами поезії та драматургії, краще зрозуміти культуру Стародавньої Греції та Риму.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни „Історія зарубіжної літератури (античний період)” є ознайомлення студентів з загальним процесом розвитку європейської літератури на первинному етапі (античний період), його закономірності та особливості, як в окремих країнах, так і в цілому Європі, допомогти усвідомити та опанувати особливості літературних напрямків та течій відповідного історико-культурологічного

3. Пререквізити. Вступ до літературознавства.

4. Результати навчання

знати періодизацію, еволюцію літератури Античності, зміст рекомендованих художніх творів; особливості творчого методу видатних письменників названих періодів, своєрідність їх образних та мовних засобів;

вміти комплексно аналізувати текст, основні образи, визначати тематику, ідейне спрямування, художність; орієнтуватися в літературно-критичному дискурсі вітчизняного та зарубіжного літературознавства; встановлювати міжлітературні зв'язки; орієнтуватися у проблематиці даного розділу історії літератури й оволодіти певними навичками, необхідними для аналізу художніх творів.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й опановувати сучасні знання.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності

ФК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури, від давнини до сьогодення, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, її чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та французької літератури.

ФК 10. Здатність здійснювати комплексний філологічний, доперекладацький та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати

ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, написані іноземними мовами, що вивчаються, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПР 15. Здійснювати комплексний філологічний, доперекладацький та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)», у випадку, коли студент/ка пройшов/-ла курс неформальної освіти (тренінги; семінари / вебінари, освітні й практичні курси, літні / зимові школи, в тому числі он-лайн), тематика якого збігається з темою (темами) курсу «Історія зарубіжної літератури», і має відповідний сертифікат, він/вона може представити результати засвоєних знань у вигляді презентації-доповіді. У разі успішної демонстрації, що доводить поглиблення і розширення теми / тем курсу, студент/ка може отримати від 1 до 4 балів, які будуть додані до оцінки модульного контролю.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Стародавня грецька література											
Тема 1. Антична література та її історико-культурне значення.	2,5	2				0,5						
Тема 2. Грецька міфологія, її зміст, значення. Культ 12 олімпійських богів.	2,5	2				0,5						
Тема 3. Героїчний епос „Іліада” й „Одіссея”.	3	2				1						
Тема 4. Дидактичний епос. Гесіод.	3	2				1						
Тема 5. Походження драми, виникнення грецького театру.	3	2				1						
Тема 6. Драматургія трагіка Есхіла.	3	2				1						

Тема 7. Драматургія трагіка Софокла.	3	2				1						
Тема 8. Драматургія трагіка Еврипіда.	3	2				1						
Тема 9. Драматургія комедіографа Аристофана.	3	2				1						
Тема 10. Література доби еллінізму	3	2				1						
Тема 11. Література доби римського володарювання.	3	2				1						
Разом за ЗМ 1	32	22				10						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Римська література											
Тема 1. Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості..	2,5	2				0,5						
Тема 2. Рання римська комедія.	2,5	2				0,5						
Тема 3. Римська література доби республіки.	2	1				1						
Тема 4. Творчість Вергілія.	2	1				1						
Тема 5. Поетична творчість Горація та Овідія	2	1				1						
Тема 6. Творчість Сенеки. Література пізньої імперії.	2	1				1						

Разом за ЗМ 2	13	8				5						
Усього годин	45	30				15						
Форма підсумкового контролю	екзамен											

5.2. Самостійна робота

№	Назва теми	Години
1	Грецька міфологія	1
2	Гомер „Ліада” й „Одіссея”	1
3	Поема Гесіода „Роботи і дні”	1
4	Трагедії Есхіла “Перси”, “Семеро проти Фів”, “Прометей закутий” та трилогія “Орестея”	1
5	Трагедії Софокла “Едіп-цар”, “Едіп в Колоні”, “Антигона”	1
6	Трагедії Еврипіда “Медея”, “Іпполіт”, “Іфігенія в Авліді”	1
7	Комедії „Ахарняни”, ”Мир”, “Вершники”, “Хмари” Арістофана	1
8	Література доби еллінізму	1
9	“Порівняльні життєписи” Плутарха	1
10	Поема Лукреція „Про природу речей”	1
11	Комедії Плавта і Теренція	1
12	Поема Вергілія „Енеїда”	2
13	„Мистецтво поезії” Горація	1
14	„Любовні елегії” і „Метаморфози” Овідія	1
	Всього	15

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи усного викладу знань і активізації пізнавальної діяльності (розповідь, пояснення). Лекційні заняття. Розбір конкретних проблемних ситуацій, самонавчання, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові методи. Методи перевірки і оцінки знань, умінь та навичок.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види, форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна)

1. Кун М.А. Легенди і міфи Стародавньої Греції / пер. з рос. та передм. Ю. Іванченка. Київ: Школа, 2004. 218 с.

2. Літературний тріумвірат «золотої доби» римської культури: навч. посібник / упоряд. П.Л. Шулик. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 184 с.
3. Пащенко В. І., Пащенко Н.І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с.
4. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. нарис. Київ: Києво-Могилянська академія, 2007. 360 с.
5. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. : іст.-естет. нарис. 3-тє вид., випр. Київ: Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2013. 368 с.

8.2. Допоміжна

1. Давньогрецька поезія : антологія / упоряд., авт. вступ. сл. та біогр. довідок Л. Глущенко. Львів: Червона Калина, 2010. 184 с.
2. Давньогрецька трагедія. Есхіл. Софокл. Евріпід . Харків: Фоліо, 2006. 479 с.
3. Давньогрецький театр : збірник / упоряд., авт. вступ. сл. та біогр. довідок Л. Глущенко. Львів: Червона Калина, 2010. 216 с.
4. Драненко Г.Ф. Міф як форма сенсу та сенс форми. Міфокритичне прочитання творів Б.-М. Кольтеса : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 440 с.
5. Жива античність. 2-е вид., зі змінами / передм. А. Содомори ; вступ. ст. Віктора Неборака. Львів: Срібне слово, 2009. 180 с.
6. Зварич І.М. Міф у генезі художнього мислення. Чернівці: Золоті литаври, 2002. 236 с.
7. Лексикон античної словесності / за ред. М. Борецького та В. Зварича. Дрогобич: Коло, 2014. 730 с.
8. Макар І. Лонг і його роман «Дафніс і Хлоя» : монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 424 с.
9. Римська елегія. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій / . пер. з латин А. Содомора ; передм. Нікола Франко Баллоні ; передм. та комент. А. Содомори. Львів : Літопис, 2009. 577 с.
10. Словник античної мітології / упоряд. Козовик І.Я., Пономарів О.Д. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2006. 312 с.

9. Інформаційні ресурси

1. http://www.ae-lib.org.ua/texts/biletsky_antique_literatures_ua.htm<http://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html>.
2. <http://antique-lit.niv.ru/antique-lit/losev/index.htm>
3. <http://lib.ru/POEEAST/>
4. <http://centant.spbu.ru/sno/lib/tron/index.htm>